

4: MISSÄ MINUN KYNÄ ON?

Tämä tuokio on tarkoitettu perusopetuksen oppilaille.

TAVOITE JA SANASTO	TARVIKKEET
Tavoite: oppia koulutarvikesanastoa sekä kertomaan, mitä itsellä on ja kysymään ja vastaamaan, missä jokin on. Fraasit: Minulla on kynä. Minulla on liima. Missä minun kynä on? Kynä on kaapissa. Huomioi, että voit valita koulutarvikkeista oppilaillesi sopivimmat sanat ja jättää osan sanoista pois. Opetuskuvien tilalla voit käyttää myös oikeita koulutarvikkeita. Tässä tuokiossa käytetään sekä yksikkö- että monikkomuotoisissa sanoissa (esim. värikynät) olla-verbin yksikkömuotoa.	Valmistele: • nimilaput • tulosta käsikirjoitus • tulosta opetuskuvat yksipuolisina, leikkaa ne • tulosta sanastomonisteet • (opetuskuvien mukaiset oikeat koulutarvikkeet) • Toisto-kylltti Opetuskuvat: 1. kynä 2. värikynät 3. kumi 4. sakset 5. harppi 6. liima 7. kirja 8. vihko 9. viivoitin 10. teroitin 11. vesivärit 12. sivellin 13. lattialla 14. pöydällä 15. penaalissa 16. kaapissa 17. repussa 18. pulpetissa

TUOKION ALOITUS JA TAVOITTEET

Istukaa piiriin, ohjaajat istuvat vierekkäin. Näytä Toisto-kyllttiä ja sano: "Moi! Nyt meillä on Toisto". Kerratkaa tuokiosta 1: Moi! Mikä sinun nimi on? esittäytyminen ja toisen nimen kysyminen. Aloita kierros esittäytymällä. Osoita nimilappuasi ja sano "Minun nimi on...". Kysy sitten apuohjaajalta "Mikä sinun nimi on?". Apuohjaaja kertoo nimensä. Kysy jokaiselta oppilaalta vuorotellen "Mikä sinun nimi on?".

Kun nimikierros on käyty, näytä opetuskuvia 1 ja 18 ja sano oppilaille: "Tänään opimme sanomaan 'Kynä on pulpetissa'".

SANASTON MALLINNUS

Ota esille kaikki tuokioon valitsemasi opetuskuvat. Näytä yksi opetuskuva kerrallaan ja sano siihen liittyvä sana. Toisella kierroksella näytä kuva, sano siihen liittyvä sana ja pyydä apuohjaajaa toistamaan. Sitten oppilaat toistavat sanan. Käykää näin yksitellen kaikki kuvat läpi muutaman kerran. Muista kehua oppilaita.

PUHUVAN SANAKIRJAN ESITTELY

Ota opetuskuvat pinoon itsellesi. Apuohjaaja seisoo viistosti takanasi kämmen ylöspäin ojennettuna. Katso ja näytä oppilaille ensimmäistä opetuskuvaa ja sano kuvassa oleva sana tai fraasi. Tee samoin toisella kuvalla. Seuraavan kuvan kohdalla aloita sanoa sanan tai fraasin alku ja esitä, että et muista loppua. Kosketa apuohjaajan kättä tai sovittua esinettä sen merkiksi, että tarvitset apua. Apuohjaaja auttaa tavallisella puheäänellä ja sanoo kuvassa olevan sanan tai fraasin kokonaan. Toista vielä ääneen se, mitä apuohjaaja on sanonut. Näyttäkää avun pyytäminen vielä toisen kerran uudella kuvalla. Osoita sitten apuohjaajaa ja sano: "Hänen nimi on.... Hän auttaa."

HARJOITUS 1: sanaston harjoittelu

Siirrä opetuskuvat 13-18 (paikat) hetkeksi sivuun ja ota koulutarvikkeita esittävät opetuskuvat 1-12 pinoon itsellesi. Näytä pinossa päälimmäisenä olevaa koulutarvikkeen kuvaa apuohjaajalle. Hän sanoo kuvassa olevan sanan. Apuohjaaja siirtyy puhuvaksi sanakirjaksi. Siirrä näyttämäsi opetuskuva pinon alimmaiseksi ja näytä seuraavaa kuvaa vuorossa olevalle oppilaalle. Oppilas sanoo sanan ja vastausvuoro siirtyy seuraavalle oppilaalle. Käydään opetuskuvat läpi niin monta kertaa, että oppilaat osaavat koulutarvikkeiden nimet hyvin. Voit sekoittaa välillä kuvien järjestystä. Muista kehua oppilaita.

HARJOITUS 2: Minulla on kynä.

Ottakaa apuohjaajan kanssa omat koulutarvikkeita esittävät opetuskuvat. Näytä ensiksi omaa opetuskuvaa ja sano omistamista elehtien esimerkiksi "Minulla on kynä". Apuohjaaja toistaa ensin, oppilaat toistavat sitten. Toistakaa vielä toisen kerran. Apuohjaaja sanoo samalla tavalla oman opetuskuvansa mukaisesti, toistakaa kaksi kertaa.

Seuraavalla kierroksella anna apuohjaajalle ja jokaiselle oppilaalle yksi opetuskuva, ota myös itsellesi yksi kuva. Näytä ensin omaa kuvaasi, vie se itseäsi vasten ja sano kuvasi mukaisesti "Minulla on...". Sitten apuohjaaja näyttää omaa kuvaansa oppilaille ja sanoo kuvan mukaisesti "Minulla on...".

Apuohjaaja siirtyy puhuvaksi sanakirjaksi. Jokainen oppilas saa kertoa oman opetuskuvansa mukaisesti "Minulla on...". Tehkää tarvittaessa useampi kierros kuvia vaihtaen. Muista kehua oppilaita. Kerää opetuskuvat lopuksi itsellesi.

HARJOITUS 3: Kynä on pulpetissa.

Siirrä hetkeksi opetuskuvat 1-12 sivuun ja ota esille paikkoja esittävät opetuskuvat 13-18. Harjoitelkaa nämä opetuskuvat samalla tavalla kuin harjoittelitte koulutarvikkeet harjoituksessa 1.

Näytä sitten jotakin koulutarvikkeen kuvaa 1-12 ja paikan kuvaa 13-18 yhdessä ja sano esimerkiksi "Sivellin on kaapissa". Pyydä oppilaita toistamaan. Näytä sitten apuohjaajalle toista kuvaparia, joiden mukaisesti apuohjaaja sanoo esimerkiksi "Sakset on pöydällä", oppilaat toistavat.

Apuohjaaja siirtyy puhuvaksi sanakirjaksi. Näytä jokaiselle oppilaalle vuorotellen kuvaparia koulutarvikkeesta ja paikasta. Voitte käydä useamman kierroksen. Muista kehua oppilaita.

HARJOITUS 4: Missä minun vesivärit on? Vesivärit on kaapissa.

Laita opetuskuvat 1-12 ja 13-18 eri pinoihin. Harjoitella ensin kysymystä "Missä minun...on?". Näytä koulutarvikkeita esittävien opetuskuvien pinon ensimmäistä kuvaa, elehdi kysyvästi ja kysy esimerkiksi "Missä minun sakset on?", pyydä oppilaita toistamaan. Näytä ja sano sama vielä toisella kuvalla. Näytä sitten seuraavaa kuvaa apuohjaajalle, joka kysyy kuvan mukaisesti "Missä minun...on?", oppilaat toistavat. Apuohjaaja siirtyy puhuvaksi sanakirjaksi. Näytä jokaiselle oppiaalle vuorotellen opetuskuvaa koulutarvikkeista ja jokainen saa kysyä kuvan mukaisesti. Muista kehua oppilaita.

Seuraavalla kierroksella anna paikkojen opetuskuvat 13-18 apuohjaajalle ja pidä itselläsi opetuskuvat koulutarvikkeista. Näytä pinossasi päällimmäisenä olevaa koulutarvikkeen kuvaa ja kysy apuohjaajalta sen mukaisesti esimerkiksi "Missä minun kumi on?". Apuohjaaja näyttää oman pinonsa ensimmäisenä olevaa opetuskuvaa paikasta ja vastaa sen mukaisesti esimerkiksi "Kumi on pulpetissa". Apuohjaaja siirtää opetuskuvan pinon alimmaiseksi ja ohjentaa sen vieressään istuvalle oppilaalle. Näytä apuohjaajalle seuraavan koulutarvikkeen kuvaa ja kehoita häntä kysymään kuvan mukainen kysymys vieressään istuvalta oppilaalta. Kun apuohjaaja on kysynyt kysymyksen, hän siirtyy puhuvaksi sanakirjaksi.

Oppilas vastaa pinonsa päällimmäisenä olevan opetuskuvan mukaisesti, laittaa kuvan alimmaiseksi ja ohjentaa pinon seuraavalle oppilaalle. Näytä äsken vastanneelle oppilaalle seuraavaa koulutarvikkeen kuvaa ja kehoita häntä kysymään kysymys vastausvuorossa olevalta oppilaalta. Jokainen oppilas saa vuorollaan kysyä ja vastata opetuskuvien mukaisesti. Voitte tehdä useamman kierroksen kuvien järjestystä vaihtaen. Muista kehua oppilaita.

(Lisätehtävä: Mikä puuttuu?)

Valitse sopivaksi katsomasi määrä tuokiossa harjoiteltuja koulutarvikkeiden opetuskuvia. Laita ne yksitellen esille lattialle, toistakaa vielä jokainen opetuskuvan sana. Sano "Silmät kiinni!" ja näytä apuohjaajan kanssa mallia peittämällä silmät käsillä. Piilota yksi opetuskuva esimerkiksi selkäsi taakse tai laita kuvan päälle jotain. Kysy apuohjaajan etunimeä käyttäen "..., mikä puuttuu?". Apuohjaaja vastaa, jonka jälkeen näytät piilossa olleen kuvan ja jätät sen taas esille. Kysy samalla tavalla vuorollaan jokaiselta oppilaalta. Apuohjaaja on puhuva sanakirja, jos oppilas haluaa kysyä apua. Muista kehua oppilaita.

Toisella kierroksella vastausvuorossa ollut oppilas voi piilottaa opetuskuvan.

TUOKION LOPETUS

Jaa oppilaille sanastomonisteet. Näytä ja sano kaikki opetuskuvat vielä kerran monisteesta ja toistakaa ne yhdessä. Kehu oppijoita ja sano heille: "Kiitos, hyvin tehty!"